

NETYKIETA

scenariusz lekcji

Cele ogólne lekcji:

- wyjaśnienie uczniom pojęcia netykiety oraz innych pojęć dotyczących zachowania w sieci, takich jak hate, trolling, flooding, spamming, sexting;
- uwrażliwienie uczniów na uczucia drugiego człowieka w relacjach i kontaktach uwzględniających nowe media, w szczególności Internet;
- przedstawienie uczniom pozytywnych wzorców zachowania dotyczących korzystania z sieci.

Materiały:

- tablica interaktywna.

Formy pracy:

- zbiorowa;
- grupowa;
- indywidualna.

Metody dydaktyczne:

- mapa skojarzeń;
- dyskusja;
- pogadanka;
- rozmowa sterowana.

Część pierwsza – Czego dotyczy i z czym się wiąże netykieta?

Cele szczegółowe:

- uczniowie definiują pojęcia wiążące się z zachowaniem w sieci: netykieta, hate, trolling, spamming, flooding, sexting;
- uczniowie opisują różnice pomiędzy wskazanymi zachowaniami;
- uczniowie dzielą się swoimi doświadczeniami na temat funkcjonowania w sieci oraz dyskutują o nich.

1. Nauczyciel informuje uczniów o temacie lekcji – netykiecie, czyli zasadach dotyczących prawidłowego (zgodnego z normami społecznymi) zachowywania się w sieci.
2. W ramach wprowadzenia, nauczyciel pyta uczniów o to, z jakimi zachowaniami kojarzy im się temat lekcji. Może wykorzystać do tego celu moduł “Mapa skojarzeń” z zestawu **Razem na tablicy**.
3. Nauczyciel wprowadza krótką prezentację multimedialną (**pokaz slajdów**) wraz z **ZADANIEM 1. – Czego dotyczy netykieta?** Korzystając z tablicy interaktywnej, uczniowie odpowiadają na pytanie, które z podanych aktywności wiążą się z netykietą.
4. Następnie klasa przechodzi do kolejnych ekranów ćwiczeniowych, wśród których znajdują się m.in. zadania dotyczące przedstawionego **nagrania audio** – historii Patryka.

UWAGA: W razie jakichkolwiek wątpliwości, omawiane skojarzenia oraz pojęcia powinny zostać wspólnie przeanalizowane przed zakończeniem zadania.

Część druga – Identyfikacja zachowań

Cele szczegółowe:

- uczniowie identyfikują poszczególne zachowania i potrafią je nazwać;
- uczniowie opisują prawidłowe reakcje na przejawy niewłaściwego zachowania w sieci;
- uczniowie odróżniają pożądane zachowania w sieci od niepożądanych;
- uczeń przewidują konsekwencje niewłaściwego zachowania w sieci;
- uczniowie dyskutują na temat zachowania w sieci.

5. Nauczyciel opowiada o tym, że Internet posiada bardzo duży potencjał, ale przeglądając treści, dyskutując, zamieszczając swoje opinie, użytkownicy czasami zapominają o tym, że po drugiej stronie ekranu jest druga osoba. Czują się anonimowi i to sprawia, że niekiedy pozwalają sobie na zbyt wiele.

6. Nauczyciel przechodzi do **ZADANIA 2. – Dlaczego warto przestrzegać zasad netykiety?** Uczniowie odczytują na głos polecenia, a następnie wspólnie rozwiązują ćwiczenia.

7. Na zakończenie nauczyciel zadaje uczestnikom zajęć **Lekcję uczniowską** do samodzielnego wykonania w domu.

Przygotowanie do lekcji:

Przed przystąpieniem do zajęć, nauczyciel zapoznaje się z poniższymi informacjami.

Hate – czasem spolszczane do *hejt*. Jest to rodzaj obecnej w Internecie mowy nienawiści, która najczęściej przybiera formę obrażania, usprawiedliwiania zachowań dyskryminujących (w tym rasistowskich, ksenofobicznych), a nawet zachęcania do aktów słownej czy fizycznej agresji.

Trolling – rodzaj antyspołecznego, złośliwego zachowania, mającego na celu wywołanie złości czy irytacji innej osoby lub całej grupy użytkowników Internetu (np. danego forum internetowego). Często polega na celowym wygłaszaniu opinii kontrowersyjnych lub wprost sprzecznych z ogólnie przyjętymi normami społecznymi w nadziei na wywołanie gniewnych reakcji innych osób.

Flooding – rodzaj złośliwego zachowania, polegającego na masowym wysyłaniu komunikatów do danego odbiorcy w celu „zalania” (ang. flood) jego skrzynki mailowej lub komunikatora i utrudnienia mu korzystania z danego medium.

Spamming – masowe wysyłanie niepożądanych komunikatów, często do szerokiego grona odbiorców. Najczęściej kojarzone jest z treściami reklamowymi wysyłanymi do skrzynek mailowych. W przeciwieństwie do floodingu, nie ma z gruntu złośliwego charakteru – celem jest tu dotarcie do możliwie szerokiego grona odbiorców, co jednak przy masowym stosowaniu przez wielu nadawców wywołuje niepożądane efekty.

Sexting – wysyłanie za pomocą telefonu lub komunikatora internetowego materiałów o charakterze erotycznym – najczęściej zdjęć zawierających elementy nagości.

Ważne, aby nauczyciel zdawał sobie sprawę z faktu, że duża część uczniów zetknęła się w tej czy innej formie z wyżej wymienionymi zjawiskami. Jako aktywni użytkownicy Internetu cały czas jesteśmy narażeni na negatywne aspekty funkcjonowania w sieci – co gorsza, często wskutek ciągłej ekspozycji na negatywne elementy komunikacji sieciowej, możemy wobec nich zobojętnieć. Mogą się one bowiem zdawać nieodłącznym elementem komunikacji odbywającej się za pośrednictwem mediów elektronicznych – i przez to jawić się jako coś normalnego.

Rolą prowadzącego zajęcia jest uwrażliwienie uczniów na fakt, że chociaż zjawiska te są rozpowszechnione, nie powinno się ich traktować jako normalnych – ani tym bardziej usprawiedliwionych czy właściwych.

Warto zwrócić uwagę, że sam temat zajęć ma charakter **pozytywny** – celem lekcji nie jest zniechęcenie uczniów do korzystania z nowych mediów, ale zwrócenie ich uwagi na właściwy i pożądany sposób komunikacji z innymi ich użytkownikami. Idea netykiety zakłada, że Internet może stanowić miejsce „pokoju współżycia” wielu podmiotów, zróżnicowanych pod względem wieku, płci, stopnia zamożności, pochodzenia kulturowego czy przekonań. Osiągnięcie tego jest możliwe właśnie dzięki przyjęciu pewnych ogólnych zasad, stanowiących odbicie uprzejmości i savoir vivre’u stosowanych w codziennym życiu. Dobrym pomysłem jest zatem, by w ramach dyskusji z uczniami stosować też przykłady pozytywnych zachowań związanych z korzystaniem z sieci.